

SAŽECI • ABSTRACTS

**Još jedan argument u prilog animalizmu:
argument iz uzročnih moći**

JIMMY ALFONSO LICON

SAŽETAK: Uzročne moći koje imam, kao što je primjerice sposobnost da odem u dućan po hladno pivo, iste su one uzročne moći što ih ima i životinja koja je usko povezana sa mnom, to jest biološki organizam koji stalno gleda u mene kad god pogledam u ogledalo. Dakle, želim li izbjeći nepotrebnu uzročnu preodređenost, naime postavljanje dvaju odjelitih individuuma s identičnima te stoga redundantnim uzročnim moćima, kao što s pravom želim, trebao bih prihvatiti animalizam, to jest gledašite da imam iste uvjete ustrajavanja kao što su oni koje ima biološki organizam.

KLJUČNE RIJEČI: Animalizam, argument isključenja, materijalizam, uvjeti ustrajavanja, uzročnost.

**Another Argument for Animalism:
The Argument from Causal Powers**

JIMMY ALFONSO LICON

ABSTRACT: The causal powers that I have, such as the ability to go to the store for cold beer, for instance are the same causal powers as those had by the human animal closely associated with me. That is, the biological organism that invariably stares back at me, whenever I look in the mirror. Thus, if I want to avoid gratuitous causal overdetermination – i.e. if I want to avoid positing two *separate* individuals with identical, and thus redundant, causal powers – as I justifiably do, then I should adopt animalism. That is, the view that I have the same persistence conditions as those had by a biological organism.

KEY WORDS: Animalism, causality, exclusion argument, materialism, persistence-conditions.

**Je li Hume mogao spasiti svoj opis osobnog identiteta?
O ulozi dodira u konstituciji naše ideje osobnog identiteta**

FAUVE LYBAERT

SAŽETAK: Zašto moja imaginacija stvara ideju da imam jedan dijakronijski identitet? Tvrdim da je to pitanje ono što ga Hume postavlja kada razmišlja o osobnom identitetu u prvoj knjizi svoje *Rasprave o ljudskoj prirodi*. Navodim Humeov početni odgovor na to pitanje, kao i problem što ga je, kako priznaje u dodatku

Raspravi, imao s tim odgovorom. Demonstriram kako Hume može spasiti svoj opis formiranja naše ideje osobnog identiteta upućivanjem na uvide što ih je razvio drugdje, to jest razmatranjem uloge dodira u konstituciji naše ideje osobnog identiteta.

KLJUČNE RIJEČI: Dodir, Hume, imaginacija, osobni identitet, tjelesni kontinuitet, samosvijest.

Could Hume Save His Account of Personal Identity? On the Role of Contiguity in the Constitution of Our Idea of Personal Identity

FAUVE LYBAERT

ABSTRACT: Why does my imagination form the idea that I have one diachronic identity? I argue that this is the question which Hume asks himself when he reflects on personal identity in the first book of his *Treatise on Human Nature*. I recite Hume's initial answer to this question, as well as the problem which he, in the *Treatise's* appendix, famously admitted to have with this answer. I demonstrate how Hume could save his account of the formation of our idea of personal identity, if he would refer to insights which he developed elsewhere and then choose not to apply to the case of personal identity, i.e. if he would consider the role of contiguity in the constitution of our idea of personal identity.

KEY WORDS: Bodily continuity, contiguity, Hume, imagination, personal identity, self-consciousness.

Granični slučajevi i određenost

ZOLTÁN VECSEY

SAŽETAK: Granični slučajevi nejasnih predikata često se karakteriziraju uz pomoć operatora određenosti. Iako takvi operatori očito mogu pridonijeti rješenju problema nejasnosti, oni mogu dovesti i do neočekivanih posljedica. Ili je graničnost implicitno identificirana s dobro definiranim nizom slučajeva ili se granični slučajevi shvaćaju kao u određenom smislu granični. U ovome članku tvrdim da te posljedice možemo izbjeći razradom asimetrične definicije graničnih slučajeva.

KLJUČNE RIJEČI: Asimetrična definicija, granični slučajevi, nejasnost, određenost.

Borderline Cases and Definiteness

ZOLTÁN VECSEY

ABSTRACT: Borderline cases of vague predicates are often characterized with the help of a definiteness operator. Although such operators can certainly contribute to the solution of the problem of vagueness, they may also generate unexpected consequences. Either borderlineness is identified implicitly with a well-defined range of cases, or borderline cases are seen as being definitely borderline. In this paper I argue that we can avoid these consequences by providing an asymmetric definition of borderline cases.

KEY WORDS: Asymmetric definition, borderline cases, definiteness, vagueness.

Gabriel Plattes, Hartlibov krug i interes za privredu u Engleskoj sedamnaestoga stoljeća

OANA MATEI

SAŽETAK: Ovaj članak tvrdi da je Gabriel Plattes, manje poznati pripadnik Hartlibova kruga, na zanimljiv način pridonio projektu moralne reformacije, razvijajući važne moralne i političke ideje te nastavljajući neke bejkonovske ideale (kao što je važnost moralne dimenzije razvoja učenosti). Njegova djela odgovor su na bejkonovsku “potragu za znanjem” te nastavak ideje povlaštenog vremena, prema kojemu će do reforme znanja (kao i obnove) doći u bliskoj budućnosti, providonosnom vremenu u povijesti. Isto tako, Plattes je prihvatio bejkonovsku ideju uspostave nove metode proizvodnje znanja, naglašavajući važnost institucija uključenih u reformu znanja.

KLJUČNE RIJEČI: Gabriel Plattes, Hartlibov krug, kultiviranje uma, nova pedagogija, privreda, znanstvena poljoprivreda.

Gabriel Plattes, Hartlib Circle and the Interest for Husbandry in the Seventeenth Century England

OANA MATEI

ABSTRACT: This paper argues that Gabriel Plattes, a less known member of the Hartlib Circle, makes an interesting contribution to the project of moral reformation, developing important moral and political ideas and continuing some of the Baconian ideals (such as the importance and the moral dimension of the advancement of learning). His works are a response to the Baconian “quest for knowledge” and a continuation of the privileged time idea according to which the reform of knowledge (and the restoration) will be achieved in the near future, a

providential time in history. Also, Plattes adopted the Baconian idea of instituting a new method for knowledge production, in the meantime, emphasizing the importance of the institutions involved in the reform of knowledge.

KEY WORDS: Cultivation of the mind, Gabriel Plattes, Hartlib Circle, husbandry, new pedagogy, scientific agriculture.

Kategorički imperativ kao primjer protuideala

KSENIJA GRUBIŠIĆ

SAŽETAK: Kant je tumačenjem metafizike ćudoređa nastojao dokazati da je smisao ćudorednosti u postizanju autonomnosti, odnosno u autonomiji volje. Premda je Nietzsche na potpuno drugaćiji način tumačio ćudorednost, djelo *Uz genealogiju morala* pokazuje da je i za njega smisao ćudorednosti u postizanju autonomnosti, odnosno u stvaranju autonomnog individuuma. Pritom obojica svoje teze argumentiraju na primjeru obećanja. Kant objašnjava zašto se *sloboda htijenja* može očitovati samo pomoću kategoričkog imperativa, dok Nietzsche u drugoj genealogijskoj raspravi obećanje tumači kao *aktivno htijenje*, odnosno kao najvišu paradigmu odgovornosti. I kod Kanta i kod Nietzschea je ostvarenje autonomnosti kao ideala moguće samo pomoću *slobode volje*, što otvara mogućnost da bi kategorički imperativ mogao biti svojevrsna paradigma za protuideal.

KLJUČNE RIJEČI: Autonomnost, ćudorednost, "htjeti drugaćije vidjeti", ideal, obećanje, protuideal, "stvar po sebi", volja za moć, vrijednosti, zablude.

Categorical Imperative as an Example of Opposite Ideal

KSENIJA GRUBIŠIĆ

ABSTRACT: In his interpretation of metaphysics of morals Kant tried to prove that the purpose of morality is in achieving of autonomy, namely autonomy of will. Although Nietzsche interpreted morality in a completely different way, his work *On The Genealogy of Morality* shows that for him the purpose of morality is to achieve the autonomy, namely to create an autonomous individual. In addition, they both argue their views on the example of the promise. Kant explains why the *freedom of the will* can be reflected only through the categorical imperative, while Nietzsche, in his second genealogical polemic, interpreted the promise as an *active will*, or as the highest paradigm of responsibility. For both, the realization of the ideal of autonomy is possible only through the freedom of the will, which opens the possibility that the categorical imperative could be a kind of paradigm for the opposite ideal.

KEY WORDS: Autonomy, ideal, misconceptions, morality, opposing ideal, promise, "thing in itself", values, will to power, *will* to see thing differently.

Relijabilizam i suvremena epistemologija

ZVONIMIR ČULJAK

SAŽETAK: Ovaj članak predstavlja pregled nekih elemenata suvremenog relijabilizma, dominantne epistemologijske teorije, kako je prikazan u nedavnoj zbirci ogleđa *Reliabilism and Contemporary Epistemology* (2012) vodećega epistemologa Alvina I. Goldmana. U središtu je rasprave Goldmanova varijanta procesnog relijabilizma kao teorije epistemičkoga opravdanja, kao i neki argumenti što ih je iznio u prilog svojoj teoriji te njezini suparnici. Prema Goldmanovu procesnom relijabilizmu, epistemičko je opravdanje funkcija pouzdanosti odgovarajućih procesa proizvodnje vjerovanja. Tu jednostavnu formulu Goldman je sustavno razvio kao opću teoriju individualnoga opravdanog vjerovanja i znanja. Svoju analizu koja se zasniva na pouzdanom (na istinu orijentiranom, istini vodećem) vjerovanju proširio je i izvan granica individualne epistemologije, naime na veritističku socijalnu epistemologiju, formilirajući opću teoriju socijalnih uvjeta opravdanja i znanja, kao i teoriju socijalnoga znanja. U radu se naglašavaju dvije glavne teme iz *Reliabilism and Contemporary Epistemology*: struktura opravdanja i evidencijalna uloga intuicija. Što se tiče ovoga potonjeg, uočavaju se i kritički prosuđuju određena odstupanja od Goldmanove izvorne relijabilističke pozicije.

KLJUČNE RIJEČI: Epistemičko opravdanje, Goldman, intuicije, relijabilizam.

Reliabilism and Contemporary Epistemology

ZVONIMIR ČULJAK

ABSTRACT: This paper reviews some elements of contemporary reliabilism, a dominant epistemological theory, as is presented in the recent collection of essays *Reliabilism and Contemporary Epistemology* (2012) by a major epistemologist, Alvin I. Goldman. The focus is on Goldman's variant of *process reliabilism* as a theory of epistemic justification as well as some of the arguments he provided for this theory and its rivals. According to Goldman's process reliabilism, epistemic justification is a function of the reliability of the pertinent belief producing processes. This simple formula has been systematically developed by Goldman as a general theory of *individual* justified belief and knowledge. Goldman also extended his analysis in terms of reliable (truth-oriented, truth-conducive) belief production beyond the boundaries of individual epistemology into a *veritistic* social epistemology, formulating a general theory of *social* conditions of justification and knowledge as well as a theory of *social knowledge*. Two main themes from *Reliabilism and Contemporary Epistemology* are emphasized here: the structure of justification and the evidential role of intuitions. Concerning the latter topic, certain deviations from Goldman's original reliabilist position have been noticed and critically assessed.

KEY WORDS: Epistemic justification, Goldman, intuitions, reliabilism.

U mozak vjerujemo

JANEZ BREGANT

SAŽETAK: Središnje pitanje knjige Patricije Churchland *Braintrust* glasi: odakle potječu moralne vrijednosti? Na to pitanje Churchland odgovara pozivajući se na najnovija istraživanja u neuroznanosti, evolucijskoj biologiji, eksperimentalnoj psihologiji i genetici. Objašnjavajući i shvaćajući naše socijalne prakse putem znanstvenog istraživanja Churchland pokušava osigurati neurobiološki platformu za moralnost te tako osvjetljava obično zanemarenu teoriju prema kojoj su moralna svojstva u nekom smislu prirodna svojstva. Rezultate najnovijih empirijskih eksperimenata stavlja u filozofski okvir na takav način da on čini osnovu za naše moralno ponašanje. Dakle, u knjizi nalazimo biološki pristup ljudskome moralu. No ostaje nejasno u kojem su smislu moralna svojstva (putem socijalnih svojstava) prirodna (neurobiološka) svojstva, kako sugerira naturalistički pristup izvorima ljudske moralnosti. Po svojoj prilici, za to su krive zasad ograničene mogućnosti neurobioloških objašnjenja socijalnoga i, posljedično, moralnoga ponašanja, budući da složeni neuralni mehanizmi našega mozga još uvijek nisu dovoljno jasni.

KLJUČNE RIJEČI: Moore, moral, naturalistička pogreška, naturalizam, neurofiziologija, socijalni život.

In Brain We Trust

JANEZ BREGANT

ABSTRACT: The central question of Churchland's book *Braintrust* is *where do moral values come from?* She answers it in terms of the latest research in neuroscience, evolutionary biology, experimental psychology, and genetics. By explaining and understanding our social practices via scientific research Churchland tries to provide a neurobiological platform for morality and thus illuminates the usually neglected account that moral properties are in some sense natural properties. She puts the results of the latest empirical experiments into the philosophical framework in such a way that it forms a foundation for our moral behaviour. The book is therefore about the *biological approach to human morality*. However, in what sense moral properties *are* (via social properties) natural (neurobiological) properties, as the naturalistic approach to the origins of human morality suggests, remains murky. To blame is presumably the presently limited powers of neurobiological explanations of social, and consequently, moral behaviour since the complex neural mechanisms of our brains are still not clear enough.

KEY WORDS: Moore, morality, naturalism, naturalistic fallacy, neurophysiology, social life.